*Ukáže-li se po dni úmrtí zůstavitele, že má pozůstalost vyšší cenu, dlužno povinný podíl vypočísti dle stavu pozůstalosti v době odevzdání.*

**Důvody:**

Dle §§ 786., 830., 837. obč. zák. a dle dvorního dekretu ze dne 27. března 1847 sb. s. z. č. 1051 jest nepominutelný dědic oprávněn, žádati účet o podílu na zisku a ztrátě a plodech pozůstalosti, které mu poměrně přísluší ode dne smrti zůstavitele až do skutečného přidělení povinného dílu. Za prostředek k vypočtení povinného dílu jako alikvotní části čisté pozůstalosti slouží sepsání inventáře, jež spočívá v zevrubném popsání a ocenění pozůstalosti a při němž má nepominutelný dědic právo býti přítomen, aby činil svá případná připomenutí. Mezi zřízením inventáře a odevzdáním pozůstalosti může však, jak jest tomu skutečně v případě tomto, uplynouti značná doba, ve které mohou nastati změny ve stavu pozůstalosti a jejích hodnot, jak jest tomu dle spisů skutečně v daném případě. Dle § 786. obč. zák. sluší pak pozůstalost ohledně zisku a úbytku až do skutečného přidělení pokládati za jmění společné poměrně mezi dědici hlavními a nepominutelnými. Výrazy „zisk“ a „úbytek“ nutno zde vykládati v jejich širším smyslu a zahrnují v sobě nejen mimořadné případy (na př. loterní výhry), nýbrž i obvyklá zvýšení neb snížení hodnot. Dle dvorního dekretu ze dne 31. ledna 1844, č. 781 sb. s. z. nemá nepominutelný dědic žádného bezpodmínečného nároku na poměrný díl k jednotlivým do pozůstalosti patřícím věcem movitým i nemovitým, nýbrž pouze na hodnotu svého dědického podílu, vypočtenou dle soudního odhadu. Ze souvislosti těchto zákonných ustanovení plyne tedy jasně, že byť i nepominutelný dědic nemohl naléhati na prodej pozůstalosti, přece jen v případě, kdyby byla pozůstalost z jakékoli příčiny prodána a dosažena při tom vyšší cena nežli odhadní, nesměla by se vzíti za základ vypočtení povinného dílu cena odhadní, nýbrž dosažená cena vyšší a že dlužno povinný díl počítati dle stavu pozůstalosti v době odevzdání, při čemž otázku, pokud nepominutelný dědic má přispívati k nákladům na udržení a rozmnožení pozůstalosti, dlužno posuzovati dle zásad, stanovených v § 839. obč. zák. a výpočet dávek naň připadajících sluší provésti dle § 818. obč. zák.

(Rozhodnutí nejv. soudu ze dne 5. října 1915, č. j. R II 633/15/1.)

—i—

---

*Smluvní strana není povinna odpovídati na návrh druhého kontrahenta na změnu neb doplnění smluvních ustanovení, podléhajících posuzování dle občanského práva.*

**Důvody:**

Jest zjištěno, že dne 14. dubna 1914 došlo mezi žalovaným a žalobcem (sprostředkováním zástupce tohoto) k úmluvě, dle které